

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 6	s. 1/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2024	
	Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit		

Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit

<p>LANTIO, AP</p> <p>Lantio kuvautuu suorassa AP-suunnassa.</p> 	<p>Kuvan rajaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suoliluun harjuista häpyluiden alapuolelle - ison sarvennoisen ja suoliluun siiven lateraalipuolen pehmytosasta toiseen - <u>lapset</u>: suoliluun harjusta reisiluun yläkolmannekseen, paitsi jos kuvataan lonkkia, ei suoliluun harjujen tarvitse näkyä <p>Projektio:</p> <ul style="list-style-type: none"> - häpyliitos kuvautuu keskelle ristiluuta, häntäluu linjassa häpyliitoksen kanssa - rangan alimmat nikamat keskellä - suoliluun siivet ja istuinluun kärjet symmetriset - peittyneet aukot kuvautuvat symmetrisinä ja avoimina ilman vääristymää - suuret sarvennoiset profiilissa reisiluiden lateraalissa profiileissa - pienet sarvennoiset kuvautuvat reisiluiden mediaalipuolelle - reisiluiden kaulat kuvautuvat lyhentymättöminä ja vapaina - istuinluun kärki kuvautuu lantiokaaren (<i>pelvic brim</i>) päälle <p>Kuvassa erottuvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hohkaluun rakenne erottuu hyvin ja luun kuorikerros terävänä, lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi, erityisesti ristiluu, SI-nivelet ja juuriaukot terävinä - lonkkaniveliä ympäröivät pehmytosat, terävä ero lihaksen ja rasvan rajalla - <u>jos potilaalla on molemminpuoliset proteesit</u>: arvioidaan proteesin yläpuolisen luurakenteen erottumista - <i>pericapsular gluteal</i>, <i>iliopsoas</i> ja <i>obturator</i> rasvatyynt erottuvat
<p>PROTEESILANTION AP: osana lonkkakuvausta (proteesilantio, luksaatiolonkka, traumalonkka)</p> <p>Lantio kuvautuu suorassa AP-suunnassa.</p> 	<p>Kuvan rajaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suoliluun alakolmanneksesta kuvailmaisimen pituudelta. Reisiluuta tulee kuvautua n. 2/3 tai proteesin sekä mahdollisen sementin verran - ihon pinnasta toiseen tai kuvailmaisimen leveydeltä <p>Projektio:</p> <ul style="list-style-type: none"> - häpyliitos kuvautuu keskelle ristiluuta, häntäluu linjassa häpyliitoksen kanssa - suoliluun siivet, istuinluiden kärjet ja peittyneet aukot symmetriset - reisiluiden kaulat ilman lyhentymää - iso sarvennoinen profiilissa reisiluun lateraalipuolella - pieni sarvennoinen kuvautuu reisiluun mediaalipuolelle - sarvennoiset kuvautuvat symmetrisesti oikealla ja vasemmalla puolella, jos mahdollista (ei murtumissa tai niiden epäilyissä). <p>Muuta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi - <i>pericapsular gluteal</i>, <i>iliopsoas</i> ja <i>obturator</i> -rasvatyynt erottuvat

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 6	s. 2/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2024	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

LAPSEN LANTIO, AP

Lantio kuvautuu suorassa AP-suunnassa.

Koko lantio

Lantio lonkkakuvauksen yhteydessä

Kuvan rajaus:

- suoliluun harjasta reisiluun yläkolmannekseen
- lonkkakuvauksen yhteydessä: suoliluun siiven alakolmanneksesta reiden proksimaaliseen yläkolmannekseen

Projektio:

- lonkkamaljan kolmiorustot kuvantuvat iänmukaisesti avoimina ja samassa horisontaalilinjassa kuin alin ristiluun nikama (S5)

LANTIO, VIISTO (Judet view, kohdennettuna ns. acetabulum-viistot)

Lantio tai lantiopuolisko kuvautuu 35–45° viistossa suunnassa.

kuvattava puoli koholla

kuvattava puoli alaspäin

Kuvan rajaus:

- kuvattava puoli suoliluun harjasta häpyliitokseen tai proksimaaliseen reisiluuhun
- suoliluun ja ison sarvennoisen lateraalipuolelta häpyliitokseen ja rangan puoliväliin

Projektio:

- koko lantiota kuvattaessa profiilissa ovat alapuolella oleva suoliluun siipi sekä koholla olevan puolen SI-nivel, avoin peittynyt aukko, reisiluun kaula, iso sarvennoinen ja pieni sarvennoinen
- koirankaulat erottuvat lannerangan alueella (jos kuvassa)
- kuvattava puoli koholla (internal oblique / obturator): peittynyt aukko venynyt, pieni sarvennoinen reisiluun mediaalisessa profiilissa
- kuvattava puoli alaspäin (external oblique / iliakaalinen): peittynyt aukko pisananmallisena, iso sarvennoinen reisiluun kaulan päällä

Kuvassa erottuvat:

- hohkaluun rakenne erottuu hyvin ja luun kuorikerros terävänä, lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi, erityisesti ristiluu ja SI-nivelet terävinä
- lonkkaniveliä ympäröivät pehmytosat, terävä ero lihaksen ja rasvan rajalla
- kuvattava puoli koholla: kuvassa erottuvat etupilari ja lonkkamaljan posteriorinen reuna
- terve puoli koholla: kuvassa erottuvat takapilari ja lonkkamaljan anteriorinen reuna

Muuta:

- lonkkamaljaa kuvattaessa: lonkkamalja kuvautuu keskelle

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 6	s. 3/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2024	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

LANTIO, aksiaalinen IN-LET JA OUT-LET (yläaukeama ja ala-aukeama)

Lantio kuvautuu

- inlet 40° kranio-kaudaalisessa suunnassa
- outlet (tangentiaalinen) naisilla 30-45° ja miehillä 20-35° kaudo-kraniaalisessa suunnassa.

inlet

outlet

Kuvan rajaus:

- suoliluun harjojen yläpuolelta häpyluun alapuolelle

Projektio:

- peittyneet aukot, häpyluut ja istuinluun kärjet symmetriset
- inlet-kuvassa lantiorengas kuvautuu kokonaan aksiaalisuunnassa, lantiorengas profiilissa
- häpyluun ylä- ja alahaara mediaalisesti päällekkäin
- peittyneet aukot lähes sulkeutuneet
- outlet-kuvassa anteriorinen rengas kuvautuu posteriorisen renkaan päälle, häpyluu ja istuinluut suurentuneina, häpyluut kuvautuvat ristiluun ja häntäluun yläpuolelle
- peittyneet aukot ovaalinmuotoiset
- ristiluu kuvautuu koko pituudeltaan

Kuvassa erottuvat:

- hohkaluun rakenne erottuu hyvin ja luun kuorikerros terävänä, lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi ja erityisesti lannerangan okahaarakkeet, ristiluu, SI-nivelet sekä juuriaukot terävinä
- lonkkaniveliä ympäröivät pehmytosat, terävä ero lihaksen ja rasvan rajalla

LONKAN AP

Lonkka kuvautuu suorassa AP-suunnassa.

Kuvan rajaus:

- suoliluun siiven alakolmanneksesta reiden proksimaaliseen yläkolmannekseen
- häpyliitoksen seudusta ihon pintaan

Projektio:

- ristiluun ja häntäluun keskilinjat linjassa häpyliitoksen kanssa (jos näkyvät)
- peittyneet aukot avoin ja ilman vääristymää
- reisiluun kaulassa ei ole lyhentymää
- iso sarvennoinen profiilissa reisiluun lateraalipuolella
- pieni sarvennoinen kuvautuu reisiluun mediaalireunan kohdalle, ei mediaalipuolelle
- istuinluun kärki kuvautuu lantiokaaren (*pelvic brim*) päälle
- lapset: lonkkamaljan kolmiorustot kuvautuvat iänmukaisesti avoimina

Muuta:

- lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi
- alaraaja 15–20° sisärotaatioissa. Jos pienestä sarvennoisesta näkyy enemmän kuin kärki, alaraaja ei ole tarpeeksi sisärotaatioissa
- *pericapsular gluteal*, *iliopsoas* ja *obturator* -rasvaytynyt (*fat pads*) erottuvat

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 6	s. 4/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2024	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

LONKKA, LAUENSTEIN (mediolateraalinen)

Reisiluun kuvautuu sivusuunnassa.

Kuvan rajaus:

- suoliluun siiven alakolmanneksesta noin kolmasosaan proksimaalista reittä
- häpyliitoksesta reiden proksimaaliseen kolmannekseen

Projektio:

- ristiluun ja häntäluun keskilinjat ovat linjassa häpyliitoksen kanssa (jos näkyvät)
- peittynyt aukko avoin (ja ilman vääristymää – projektioista riippuen)
- reisiluun kaula on osittain lyhentynyt
- proksimaalinen osa iso sarvennoista kuvautuu transveraalitasolla reisiluun kaulan ja pienen sarvennoisen puoliväliin
- proksimaalinen reisiluun ja iso sarvennoinen kuvautuvat päällekkäin
- pieni sarvennoinen kuvautuu mediaalisesti reisiluun profiiliin
- reisiluun päälle ei kuvaudu muita rakenteita

Jos kuvattu lantio viistottuna: istuinluun kyhmy kuvautuu poispäin kuvattavasta lonkasta

Lapsilla: kolmiorusto kuvautuu avoimena

Muuta:

- lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi
- jos molemmat lonkat ovat samassa kuvassa, ovat reisien akselit samanlaisissa kulmissa

LONKKA, AKSIAALI (aksiolateraalinen, transfemoraaalinen)

Lonkka kuvautuu n. 45° aksiaalisessa sivusuunnassa.

Kuvan rajaus:

- lonkkamaljan yläpuolelta noin kolmasosaan proksimaalista reittä
- jos potilaalla on proteesi, on kupin / ruuvien yläpuolelta näyttävä 2–4 cm
- istuinluun kyhmystä häpyluun taakse

Projektio:

- reisiluun kaula kuvautuu lyhentymättömänä
- iso sarvennoinen kuvautuu reisiluun kaulan distaalipuolelle reisiluun varren päälle
- pieni sarvennoinen kuvautuu vain osittain reisiluun varren profiiliin posteriorisesti
- sarvennoiset ovat lähes samalla transveraalitasolla
- istuinluun kyhmy on reisiluun pään alla "posteriorisesti"

Muuta:

- lonkkamalja erottuu reisiluun pään läpi, proksimaalinen reisi ei ole ylivalottunut
- toisen alaraajan pehmytosat eivät ole kuvassa

Liittyvät ohjeet

Diagnostiikkakeskus, radiologian ohjeistus

- [Lantion ja lonkan anatomia, natiiviröntgen](#)

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Henna Heldt; Aki Kotipelto; Hanna Pietikäinen; Anu Peräniemi; Annastiina Välisuo

Liittyy tutkimuksiin: NE1AA Lantion natiiviröntgen; NF1AA Lonkan natiiviröntgen; NF1DA Lonkkien natiiviröntgen;

Lisätieto: Ohje tarkistettu, ei muutoksia. Linkit korjattu.

Jakelu, intranet: [Radiologia](#) > [Ohjeet omalle henkilökunnalle](#) > [Natiivitutkimukset](#) > [1 Natiivikuvantamisen ohjeet](#) > [6 Alaraajojen natiiviröntgentutkimukset](#)

internet: internet [Tutkimusohjekirja](#) > [Radiologia](#) > [Tutkimukseen lähettäminen, ajanvaraus ja esivalmistelu](#) > [Natiivitutkimukset](#) > [Kuvausoppaat](#) > [Alaraajat](#)

Tunniste: 1132